МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'ЯУКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Матеріали навчально-методичної конференції

Чернівці, 2012

Особливу роль у процесі навчання у вищій медичні школі покликано зіграти і технологіям дистанційного навчання з широким використанням сучасних засобів. Впровадження дистанційних технологій дозволяє посилити і розвинути творчі та інтелектуальні здібності студента за допомогою відкритого доступу до всіх інформаційних модулів програми.

Мікробіологія, вірусологія та імунологія, як інші медико-біологічні дисципліни, формує у студентів базис для засвоєння відповідних знань, умінь і навичок, а тому займає важливе місце у професійній підготовці майбутніх лікарів. Застосування у процесі вивчення цієї дисципліни принципу модульності суттєво підвищує рівень диференціації у її вивченні.

Навчальний матеріал дисципліни мікробіологія, вірусологія та імунологія згідно типової програми є єдиним цілим, з виділенням окремих модулів. Кожний модуль є окремою одиницею змісту, оскільки складається із завершеної, взаємопов'язаної навчальної інформації та методичних вказівок щодо досягнення освітніх цілей. Окрім того, всі модулі (їх згідно програми 3) структуровані на невеликі частини – змістові модулі (їх 14). Вивчення кожного з модулів завершується підсумковим модульним контролем.

Організація навчання за кредитно-модульною системою вимагає від викладача формувати знання у студентів так, щоб нові складні поняття стали доступними, а отримані ним знання були глибокими та довготривалими.

Кредитно-модульна система навчання мікробіології, вірусології та імунології означає, що організація навчання відбувається безперервно, за заздалегідь заданою програмою, а також відповідною системою оцінювання. Тому, у процесі навчання у студентів з'являться мотивація для постійної і наполегливою навчально-пізнавальної роботи. Отримання на практичному занятті об'єктивної оцінки в балах стимулює студентів до покращення результатів навчання. Важливу роль у цьому відіграють як сама процедура накопичення балів, так і прозорість та гласність при оцінюванні. Атестаційні оцінки всіх студентів відомі та знаходиться в доступному для огляду місці, що додатково створює передумови мотивації навчання.

Основна увага при вивченні мікробіології, вірусології та імунології зосереджена на формуванні здібності у студентів до самостійного здобуття знань, умінь та навичок, а збільшення об'єму самостійної роботи у навчанні за кредитно-модульною системою стимулює навчальну і творчу діяльність, спроможність до самоосвіти. Самостійна робота студента дає можливість не лише проявити себе, а й оцінюється викладачем і додає балів до загальної суми, а отже і покращення рейтингу. Це не лише стимулює студентів до вивчення предмету «мікробіологія, вірусологія та імунологія», але й до пошуку додаткових матеріалів і кращого пізнання загально-біологічних та медичних термінів. Також оцінювання самостійної роботи студентів має і виховне значення. У процесі самонавчання студентам прищеплюється прагнення до самовдосконалення, вміння здійснювати самонавчання та самоконтроль.

Таким чином, кредитно-модульне викладання предмету «мікробіологія, вірусологія та імунологія» має певні переваги переваги перед традиційним підходом до навчання, а саме:

— зміст матеріалу дисципліни розподілений на окремі змістові одиниці – модулі, які мають відносно самостійне значення;

— змінено форму спілкування викладача і студента на практичному занятті: опосередковано – через організацію кредитно-модульного навчання і дистанційне навчання та безпосередньо – індивідуально;

— самостійна робота студентів займає значну частину відведеного на навчання часу, в її процесі вони вчаться планувати, самоорганізовуватися та саморозвиватися;

— підвищується об'єктивність оцінювання навчання студентів – вона цілком залежить від суми набраних балів;

— контроль якості навчання набуває більшої прозорості, оскільки є система накопичення балів і студенти мають змогу відстежувати свої оцінки;

— студенти мають можливість постійно контролювати власні досягнення у навчанні.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ

Ю.М. Нечитайло, О.Г. Буряк, Д.Ю. Нечитайло

Кафедра пропедевтики дитячих хвороб

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Пропедевтика дитячих хвороб – це базисні знання педіатрії, де розглядаються вікові особливості росту, розвитку, формування всіх систем дитячого організму, особливості методики огляду, пальпації, перкусії, аускультації у дітей; семіотика основних уражень різних систем та організму в цілому; клінічне трактування отриманих даних загального і додаткового обстеження хворих; принципи раціонального харчування дітей і принципи здорового способу життя. Як самостійна

дисципліна пропедевтична педіатрія закладає основи для вивчення таких спеціальних профільних предметів, як педіатрія та неонатологія.

Використання комп'ютерних технологій при підготовці студентів значно підвищує можливості медичного вищого навчального закладу щодо поліпшення якості навчання. Впровадження електронних підручників та навчальних посібників вимагає істотних змін у методології викладання, які дозволяють змістити акценти в бік самостійної роботи студентів, засвоєння, в першу чергу, теоретичного матеріалу і описової частини практичних навичок, щоб забезпечити базу для засвоєння навичок і вмінь на практиці.

Створення електронного модуля на сервері дистанційного навчання Буковинського державного медичного університету дозволяє розширити інформаційні можливості студентів, попередньо знайомитися з лекційним матеріалом. На лекціях висвітлюються вузлові питання теми, розбираються основні розділи предмета. Мультимедійна презентація лекційного матеріалу дозволяє представити найбільш важкі розділи у вигляді схем, що оптимізує засвоєння матеріалу, спонукає студентів до активної роботи безпосередньо на лекції. Використання мультимедійної презентації в розділах семіотика і синдроматика захворювань дитячого віку дозволяє демонструвати практично всі клінічні приклади, що не вдається зробити на практичному занятті, коли пацієнти з відповідною патологією відсутні. Остання обставина особливо важлива на сучасному етапі, коли ми зобов'язані керуватися принципами Декларації про права дитини і дотримуватися юридичних норм в роботі з пацієнтами.

Електронний варіант навчально-методичних матеріалів спонукає студентів з більшою ефективністю самостійно готуватися до практичних занять, використовуючи базу даних кафедри (навчальні посібники та дидактичний матеріал). Практичні заняття з дисципліни «пропедевтична педіатрія» проводяться безпосередньо біля ліжка хворого і ставлять за мету навчити кожного студента методиці обстеження дітей, звертаючи особливу увагу на вікові особливості, семіотику і синдроми ураження різних систем і органів. При відсутності клінічного матеріалу, що відповідає темі заняття, студенти вирішують запропоновані ситуаційні завдання, мають можливість ознайомитися з клінічними прикладами, рентгенограмами, електрокардіограмами, відеофільмами, які наявні в навчально-методичному кабінеті кафедри.

Створення навчально-методичних матеріалів з дисципліни в електронному форматі зручні для роботи викладача, оскільки дозволяє оперативно вносити зміни відповідно до навчальних планів і поповнювати банк даних новими матеріалами для практичних занять та клінічними прикладами.

Таким чином, впровадження сучасних електронних технологій у навчальний процес у вигляді не тільки підручників, посібників, а й методичних матеріалів значно покращує якість освітнього процесу та мотивує студентів до самостійної роботи. А впровадження їх на етапі післядипломної підготовки фахівців розширює можливості дистанційного навчання.

ПЕРЕВАГИ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ

Ю.М. Нечитайло, Ю.Д. Годованець, О.С. Годованець, Н.І. Ковтюк

Кафедра пропедевтики дитячих хвороб

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Дистанційна освіта – це найбільш перспективна форма заочного навчання із використанням сучасних технічних засобів зв'язку та передачі інформації, самі технології дистанційного навчання можна використовувати як в усіх формах навчання (очна, вечірня, заочна, заочно-дистанційна), так і в усіх типах навчання (перша та друга вища освіта, перепідготовка й перекваліфікація кадрів, семінари, тренінги тощо). Забезпечуючи свободу вибору місця, часу та темпу навчання за допомогою сучасних комп'ютерних та мультимедійних технологій, дистанційне навчання надає можливості отримати повноцінну освіту студентам, які не можуть поєднувати навчання з роботою. Таке навчання чудово підходить і тим, кому необхідно пройти перекваліфікацію і перепідготовку. Крім того, за оцінкою світових освітніх систем, дистанційне навчання заощаджує значні кошти і час порівняно з іншими видами навчання.

Кафедрою пропедевтики дитячих хвороб створені навчальні курси на сервері дистанційного навчання в середовищі «MOODLE» для студентів 3 та 6 курсів медичних факультетів та для курсантів факультету післядипломної освіти.

Дистанційний навчальний курс містить вступну інформацію, де викладаються мета та завдання, графік роботи, рекомендації. Попереднє самотестування дозволяє користувачу оцінити рівень своєї підготовки й адаптувати курс під себе. Теоретичний матеріал, наведений, як правило, у вигляді модулів. Таке подання спрощує засвоєння матеріалу, дає конкретні точки контролю, що засвоюється, забезпечує високу якість навчання. Перелік питань, що ставляться найчастіше, і відповіді на них дозволяють краще підготуватися до складання модульного контролю. Список посилань на інші сайти в мережі Інтернет дає змогу поглиблено засвоїти предмет.

АНАЛІЗ МОЖЛИВОСТЕЙ І ДОЦІЛЬНОСТІ СТВОРЕННЯ ТРИВИМІРНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ РЕКОНСТРУКЦІЙ МУЗЕЙНИХ МАКРОПРАПАРАТІВ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПАТОМОРФОЛОГІЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ ***І.С. Давиденко*** ***146***

НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ***С.Є. Дейнека, В.К. Патратій*** ***147***

ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ – ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ***О.І. Денисенко, М.П. Перепічка, М.Ю. Гаєвська, О.Д. Онуцька*** ***148***

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ РІВНІ НАВЧАННЯ ***П.Р. Іванчук, В.К. Тащук, О.Ю. Поліщук*** ***148***

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ***С.І. Іващук, С.В. Білецький*** ***149***

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЗАСОБИ НАВЧАННЯ У ПРОВЕДЕННІ ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ЛІКАРІВ «ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ЛІКАР-ПАЦІЄНТ» ***Н.С. Карвацька*** ***150***

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» ***Н.С. Карвацька*** ***150***

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ ТА ЛІКАРІВ-НЕОНАТОЛОГІВ ***О.К. Колоскова, Л.В. Колюбакіна, О.В. Власова*** ***151***

УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ ТА ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ***Л.В. Колюбакіна, О.В. Власова, О.В. Бєлашова*** ***152***

РОЛЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІГОР В ПОКРАЩЕННІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ***Н.Б. Кузняк, А.І. Калинчук, О.В. Тащук*** ***153***

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРЕДМЕТУ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ» ***А.О. Міхєєв*** ***153***

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ ***Ю.М. Нечитайло, О.Г. Буряк, Д.Ю. Нечитайло154***

ПЕРЕВАГИ СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ ***Ю.М. Нечитайло, Ю.Д. Годованець, О.С. Годованець, Н.І. Ковтюк*** ***155***

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ ***О.А. Оленович, Н.В. Пашковська, Л.Б. Павлович*** ***156***

ДИДАКТИЧНІ КРИТЕРІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ***Д.Б. Оробчук*** ***156***

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ***О.О. Перепелиця, О.Г. Мойсюк*** ***157***

АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ СТУДЕНТАМИ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА (СІМЕЙНА МЕДИЦИНА)» ***О.А. Петринич, С.В. Білецький, Т.В. Казанцева*** ***158***

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ***Л.І. Починок, К.Ф. Заболотний*** ***158***

ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАННЯ ЯК ПІДГРУНТЯ ДЛЯ ЯКІСНОГО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ ***О.М. Рак, В.Г. Синиця*** ***159***